

Hilkka Kemppi kesk

Kirjallinen kysymys Aran lakkauttamisen vaikutuksista

Eduskunnan puhemiehelle

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen (Ara) toiminta itsenäisenä virastona päättyi vuoden 2025 alussa ja sen tehtävät siirrettiin ympäristöministeriön yhteyteen. Muutos toteutettiin hallituksen esityksen pohjalta osana valtionhallinnon tuottavuusohjelmaa ja hallitusohjelman linjauksia. Aran lakkauttamista edelsivät yhteistoimintaneuvottelut, joiden seurauksena irtisanottiin 16 henkilöä. Noin 60 työntekijää siirtyi ministeriön palvelukseen. Aran Lahden toimipisteen sulkeminen on heikentänyt alueellista työllisyyttä ja viranomaispalveluiden saatavuutta. Päätös on osaltaan vaikuttanut siihen, että Päijät-Hämeessä ei juuri ole enää valtion työpaikkoja.

Lakkauttaminen on herättänyt laajaa kritiikkiä. Useissa lausunnoissa on todettu, että muutos toteutettiin poikkeuksellisen tiukalla aikataululla, mikä vaarantaa pahimmillaan toiminnan jatkuvuuden ja hidastaa asuntorahoituksen käsittelyä. Tämä on ongelmallista erityisesti tilanteessa, jossa rakentamisen suhdanne on heikko ja korkotukihankkeilla on keskeinen rooli alan elvyttämisessä. Pitkän korkotukimallin laina-aikoja lyhennetään 40 vuodesta 30 vuoteen, rajoituksista vapauttamista helpotetaan ja erityisryhmien investointiavustuksia kohdennetaan vain kaikkein haavoittuvimmille ryhmille, kuten vammaisille ihmisille ja asunnottomuutta kokeville. Työryhmän linjauksissa korostuu, että valtion tukemaa tuotantoa vähennetään ja rahoitusta ohjataan vähemmän kohtuuhintaiseen asuntotuotantoon.

Rakennusalan näkökulmasta päätös osuu pahimpaan mahdolliseen aikaan. Rakentaminen on historiallisen alhaisella tasolla ja asunto- ja rakennustuotanto on ollut merkittävä työllisyyden ylläpitäjä erityisesti suhdannekuopissa. Rakennusliitto ja Rakennusteollisuus ovat varoittaneet, että tuetun asuntotuotannon vähentäminen syventää kriisiä entisestään, lisää työttömyyttä ja heikentää kasvukeskusten asuntotarjontaa. Työvoiman liikkuvuus vaikeutuu, kun kohtuuhintaisia asuntoja ei ole riittävästi. Tällä toimella hallitus on heikentänyt rakennusalan nousua taantumasta.

Lisäksi hallitus on toteuttanut merkittäviä leikkauksia asumistukeen ja kotitalousvähennykseen. Yleisen asumistuen korvausprosenttia on pienennetty, omavastuuosuuksia kasvatettu ja omistus-asuntoihin maksettava tuki poistettu. Omaisuusharkinnan käyttöönotto ja opiskelijoiden siirto asumislisän piiriin heikentävät erityisesti pienituloisten ja opiskelijoiden asemaa. Näiden muutosten yhteisvaikutukset lisäävät eriarvoisuutta ja kasvattavat toimeentulotuen tarvetta. Kotitalousvähennyksen heikentäminen on puolestaan vähentänyt korjausrakentamista.

Kokonaisuutena Aran lakkauttaminen ja siihen liittyvät asuntopolitiikan muutokset muodostavat merkittävän rakennemurroksen, joka vähentää valtion roolia kohtuuhintaisen asumisen turvaajana. Päätöksillä on laaja vaikutus rakennusalan työllisyyteen, asuntomarkkinoiden vakauteen ja

Kirjallinen kysymys KK 442/2025 vp

erityisryhmien asumismahdollisuuksiin. Samalla hallitus on heikentänyt Päijät-Hämeen työllisyystilannetta ja valtion läsnäoloa alueella. Kritiikin mukaan muutos on hätiköity ja toteutettu ilman riittävää vaikutusarviointia suhteessa muihin samanaikaisiin päätöksiin ja yhteiskunnallisiin suuntauksiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus arvioi Aran lakkauttamisen ja valtion tukeman asuntotuotannon supistamisen vaikutuksia rakennusalan työllisyyteen ja investointeihin, kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saatavuuteen ja erityisryhmien, kuten vammaisten ja asunnottomien, asumismahdollisuuksiin ja

miten hallitus arvioi Aran lakkauttamisen alueellisia seurauksia Päijät-Hämeen alueella?

Helsingissä 11.12.2025

Hilkka Kemppi kesk